

આશીર્વાદ : સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. મનોજદાસજી

૧૪ નવેમ્બર ૨૦૨૦, શ્રી લક્ષ્મીપૂજન-શ્રી શારદાપૂજન પર્વ (સાંજની સભા)

❖ શ્રી મહાલક્ષ્મી - આપ ગૃહસ્થાશ્રમમાં હોવ કે સંન્યસ્ત આશ્રમમાં હોવ, વિદ્યાર્થી આશ્રમમાં હોવ કે આપની ઉત્તરાવસ્થામાં હોવ. જીવનના કોઈ પણ સમયે કોઈ પણ આશ્રમમાં આ પૃથ્વી ઉપર આ સમાજમાં જીવનના નિર્વાહ માટે, જે ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાત છે તેને પણ પૂરી કરવા માટે શ્રી મહાલક્ષ્મીજીની કૃપાની આવશ્યકતા છે. એ કૃપાને પ્રાપ્ત કરવા માટે આપણી દોડ હંમેશાં બહારની તરફ જ રહે છે. ઘરમાં હોઈએ, આશ્રમમાં બેઠા હોઈએ ત્યારે પણ મહાલક્ષ્મીજીની કૃપાની પ્રાપ્તિ માટેની દોડ તો આપણી હંમેશાં બહારની તરફ રહે છે.

❖ સાચી મહાલક્ષ્મીની યથાર્થ દોડ તો ખરેખર અંદરથી ચાલુ થવી જોઈએ. એનો પહેલો સ્રોત છે આપણું મન - આપણી મનલક્ષ્મી ! મનલક્ષ્મીનો યથાર્થ અર્થ છે - મને મળ્યા એ જે ભગવાન સ્વામિનારાયણ, અને તેમનું જે પ્રગટ સ્વરૂપ એનો દૃઢ આશરો ! જે મન આશરામાં દૃઢ રહ્યું હશે તો મારા જીવનમાં અને મારી આસપાસ જે થઈ રહ્યું છે, થવાનું છે તે સઘળું મારા સ્વામી કરી રહ્યા છે, મારા સાહેબ કરી રહ્યા છે. એ આશરાના બળે આપણું મન સ્થિર રહેશે. એક વાત તો આપણે જાણીએ છીએ કે, બહારની દોડ સારી રીતે કરવી હશે તો પણ મનની સ્થિરતા પહેલી જોઈશે. અને આ મનલક્ષ્મી તો એવી છે કે, આ જન્મે તો એ ખપમાં લાગવાની જ છે, પણ આશરાનો દૃઢાવ આ જન્મે મન દ્વારા પાકો કર્યો હશે અને ભગવાનની ઈચ્છાએ કરીને આવતો જન્મ આવશે તો એ આશરાનું બળ આવતા જન્મે ને જન્મોજન્મ આગળ જશે. તો પહેલું ધન - પહેલી મહાલક્ષ્મી તે મનલક્ષ્મી અને તેનો મુખ્ય યથાર્થ ભાવ તે ભગવાનનો દૃઢ-અચળ આશરો.

❖ બીજી લક્ષ્મી અંદરની તે બુદ્ધિલક્ષ્મી ! અને તેનો યથાર્થ ભાવ છે નિશ્ચય ! મન આશરામાં અચળ છે, અને બુદ્ધિ પ્રભુના સ્વરૂપ વિશેના નિશ્ચયમાં અડગ છે. મને મળ્યું એ ભગવાનનું પ્રગટ ને પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ - સંતભગવંત સાહેબજીમાં અક્ષરપુરુષોત્તમ હાજરાલજૂર પ્રગટ છે, એનો મને નિશ્ચય થયો છે. મારી બુદ્ધિમાં જે એ નિશ્ચય અડગ રહ્યો તો જગતની કોઈ આધિ-વ્યાધિ-ઉપાધિ મારા જીવનમાં કોઈ પણ પ્રકારની ઉદ્દિગ્નતા, કોઈ પણ પ્રકારનું દુઃખ, કોઈ પણ પ્રકારની જ્વાલિ નથી લાવી શકવાની. દેહની પીડા તો જેટલી લખી હશે તે હંમેશાં ભોગવવાની જ હોય છે. પણ દેહની પીડા ભોગવતાં ભોગવતાં પણ જે આપણી મનની શક્તિ અને આપણો બુદ્ધિનો નિશ્ચય અડગ હશે તો દેહની પીડાક્યાંય ભુલાઈ જાય છે.

❖ હજુ પણ ઘરની બહાર દોડ મૂકીએ છીએ પણ તે પહેલાં સહેજ આપણા ઘરની અંદર નજર કરવા જેવી છે. આપણા વડીલો કે, જે આજે આપણા ઘરમાં બેઠા છે તે બહુ મોટી મહાલક્ષ્મીની કૃપા આપણા ઉપર છે ! આજે આ દુનિયામાં આપણે છીએ અને જેવા છીએ તેવા, જે કંઈ પણ આપણી પાસે શક્તિઓ છે, ઉત્તમ ગુણ છે, સંસ્કારો છે તે સઘળી સંપત્તિ, જે અમૂલ્ય સંપત્તિ છે તે સહજમાં આપણા ઘરમાં બિરાજતાં માતા-પિતા દ્વારા આપણને પ્રાપ્ત થઈ છે અને તે પણ નિરપેક્ષભાવે ને નિઃસ્વાર્થભાવે પ્રાપ્ત થઈ છે. કેવળ પ્રેમ, પ્રેમ ને પ્રેમથી પ્રાપ્ત થઈ છે. તો મારી પ્રાર્થના છે કે, આ પૂજનવિધિ પૂર્ણ થયા પછી શ્રી ઠાકોરજી મહારાજને વંદન કરી સૌ પ્રથમ આપ આપના ઘરમાં જે વડીલો - માતા-પિતા, સાસુ-સસરાના સ્વરૂપમાં બિરાજમાન છે, એમના ચરણમાં સ્પર્શ કરીને ધન્યભાવ સાથે એમને વંદન કરતા રહેજો.

❖ આપ એકબીજા માટે પણ ધનસંપત્તિ છો. મહામારીના આ કાળ દરમિયાન પરિવારનું મહત્ત્વ સમજાયું. ગૃહસ્થોને - પતિ-પત્નીને એકબીજાનું મહત્ત્વ સમજાયું. તો આપણા ઘરમાં જ ગૃહલક્ષ્મી બિરાજમાન છે. હંમેશાં તેમના પ્રત્યે આદરપૂર્ણ વ્યવહાર રાખીએ. પરસ્પર આદરપૂર્ણ વ્યવહાર દ્વારા ઘરમાં એક પ્રસન્નતાનું વાતાવરણ સર્જીએ. આપ એકબીજાને પણ વંદન કરજો. એકબીજામાં બિરાજમાન પ્રભુને વંદન કરજો. તો ગૃહલક્ષ્મીને આપણે અર્જિત કરતા રહીએ, એનાં સંવર્ધન કરતા રહીએ.

❖ ઘર-પરિવારની અંદર આપણી ઉપર ત્રીજી મહાલક્ષ્મીની જે કૃપા છે તે આપણી સંતતિ - આપણાં સંતાન - દીકરા ને દીકરીઓ. જે ગુણવારસો આપણને આપણાં માતા-પિતા તરફથી મળ્યો છે અને સંભવતઃ પ્રભુકૃપાએ આપણે તેને આજે સવાયો કર્યો છે, એ સવાયા વારસાને પણ આપણાં સંતાનો સવાયો કરે એવી ભાવનાથી હંમેશાં સંતાનોનું ખૂબ પ્રેમપૂર્વક જતન કરજો. બહારની દોડ કરતાં કરતાં ઘણી વખત એવું બને કે, સંતાનને આપવા જેટલો સમય આપણે ના આપી શકીએ. બાકીનું બધું જ આપીએ પણ એક સમય ના આપી શકીએ. એવા સમયે ક્યારેક થોડાક ઘીમા રહીને

પણ જેટલો સંભવ હોય એટલો મહત્તમ સમય આપવાની કોશિશ કરજો. છેવટે મનમાં એવો ભાવ તો જરૂર રાખજો કે, મારે મારા સંતાનને, મારે મારા દીકરા-દીકરીને સમય આપવો છે, મારો ગુણવારસો આપવો છે. એમને ભગવાનના સ્વરૂપમાં અચળ આસ્થા રાખતાં કરવાં છે. એમને સદ્ગુરુ સંતોના યોગમાં મૂકવાં છે. એમને સત્સંગની ગળથૂથી પાઈને, એમના સત્સંગનો વિકાસ કરવો છે.

- ❁ જો આટલી આપણે અંદરની દોડ કરી લઈશું તો નિશ્ચિત જાણજો કે, આપણી જે બહારની દોડ હશે તેમાં ઘણું મોટું બળ મળવાનું છે. અને પછી તો બહાર જઈને જે કંઈ પણ સ્થૂળ, ભૌતિક અર્થમાં ધનસંપત્તિ પ્રાપ્ત કરીએ તો પ્રભુની કૃપાથી પ્રાપ્ત થયેલું સઘળું છે તો સઘળું જ પ્રભુનું છે.
- ❁ આપણા પ્રભુ તો કેવા દયાળુ, તો 'શિક્ષાપત્રી'માં આદેશ લખ્યો એ પ્રમાણે જે કંઈ પણ ધનસંપત્તિ પ્રભુકૃપાથી આપણને પ્રાપ્ત થઈ એનો દશાંશ-વીશાંશ ભાગ પ્રભુચરણે અર્પણ કરીએ. ચોખ્ખો દશાંશ-વીશાંશ ભાગ જો આપણે પ્રભુને અર્પણ કરતા હોઈશું તો આપણા ઘરમાં આવેલી અનેક સ્રોતમાંથી જે લક્ષ્મી છે તે પરિશુદ્ધ થઈ જશે. એ લક્ષ્મી પોતાની સાથે અનેક પ્રકારના ભાવ લઈને આવતી હોય છે. અને ભગવાનને જ્યારે આપણે અર્પણ કરી હશે ત્યારે આપણી પાસે રહેતી લક્ષ્મી એ ભગવાન સ્વયંના પ્રસાદરૂપી મહાલક્ષ્મી બિરાજમાન થાય છે, એ પરિશુદ્ધ રૂપમાં બિરાજમાન થાય છે. એટલે સર્વ શક્તિસ્વરૂપા સ્વરૂપે આપણી સાથે હંમેશાં રહે છે. આપણા જીવનમાં એ લક્ષ્મી સદાય સુખ, શાંતિ, આનંદ, સમૃદ્ધિ, પવિત્રતા આપતી રહે છે. તો એ દશાંશ-વીશાંશ ભાગ બહુ મહત્વનો છે. ચોખ્ખો હિસાબ રાખીને ભગવાનનો ભાગ જરૂર અર્પણ કરવો.
- ❁ સાથે સાથે આપણે જે અંદરની પેલી દોડ મૂકી લેતી કે, મનથી જે આશરો ને બુદ્ધિથી જે નિશ્ચય કર્યો હતો તેનો પણ રોજરોજ રાત્રે પોઢી જતાં પહેલાં હિસાબ કરી લેવો કે, આજના દિવસ દરમિયાન મારા મનના કોઈ કુતર્કને કારણે મારા આશરામાં તો ફેર નથી પડ્યોને ? મારી બુદ્ધિના કોઈ તર્ક-વિતર્કને કારણે મારા નિશ્ચયમાં તો ડગમગાટ નથી આવ્યોને ? મેં જેને સર્વોપરી, સર્વવ્યાપી, સર્વનિયંતા, સર્વકર્તા ને હર્તા માન્યા અને મારા જીવનમાં આજના દિવસમાં જે કંઈ થયું એના પરિણામ સ્વરૂપે મારા નિશ્ચયમાં વધારે દઢતા થઈ છે કે મારો નિશ્ચય થોડો મોળો થયો છે. જેમ ચોપડામાં ધનલક્ષ્મીના હિસાબકિતાબ રાખીએ છીએ, તેમ અવશ્ય રોજ સાંજે આ હિસાબ કરવા. સમય મળે તો 'આખા દિવસમાં તારી ભક્તિ માની... જે કર્યું - વિચાર્યું તે લે સ્વીકારી...' એ અદ્ભુત કીર્તન ગાઈને સૂઈ જવું. એ સ્વાધ્યાયનું કીર્તન છે. એ એક અર્થમાં મનની અંદર મૂકેલી દોડ, એના હિસાબકિતાબ કરી લેવાનું સરસ મજાનું કીર્તન છે.
- ❁ આવતા ત્રણસો ને પાંસઠ દિવસો આ પ્રમાણે આ જાગ્રતતા સાથે નિત્ય પ્રત્યે શ્રી સરસ્વતી પૂજન ને શ્રી લક્ષ્મી પૂજન રોજ સાંજે કરીએ. આજે કર્યું ને પછી આવતી દિવાળીએ કરીએ એમ નહિ, રોજ સાંજે આ પ્રકારનું મહાસરસ્વતી પૂજન અને મહાલક્ષ્મી પૂજન કરતા જઈએ તો આપ જોશો કે, આપણા સૌના જીવનમાં સહજ રીતે અત્યંત પ્રસન્નતા, બ્રહ્મનો આનંદ, બ્રહ્મની મસ્તી પ્રગટ થશે. અને સાહેબદાદા, સદ્ગુરુ સંતો આપણા પર ખૂબ ખૂબ ખૂબ રાજી થશે. જ્યારે ભગવાનના સ્વરૂપની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાય છે તો પછી તો દુનિયામાં કે બ્રહ્માંડમાં એવું કંઈ નથી કે જે આપ ઈચ્છો ને ભગવાનની કૃપાથી આપને પ્રાપ્ત ન થાય.

૧૬ નવેમ્બર ૨૦૨૦, નૂતન વર્ષ-ભાઈબીજ મંગલ સભા

- ❁ એક સંકલ્પ જરૂર લઈએ... આજથી શરૂ થતા નવા વર્ષે શ્રી ઠાકોરજી મહારાજના આશીર્વાદની સાથે જેટલી કાળજી આપણા દેહને નિરામય રાખવા માટે રાખીએ એટલી જ કાળજી આપણા મનની પ્રતિકાર શક્તિ વધારવા માટે પણ રાખીએ.
- ❁ છેલ્લા અનેક મહિનાઓથી સંતભગવંત સાહેબજી અને સૌ સદ્ગુરુ સંતોની અંતરની ભાવના આપણા સુધી પહોંચી છે. એ 'સ્વામિનારાયણ' મહામંત્રનો જાપ નિરંતર કરતા રહીએ. તો એ ભાવને આજ્ઞા સ્વરૂપે માની આજથી શરૂ થતા નવા વર્ષની પ્રત્યેક પળ અથવા મહત્તમ ક્ષણો દરમિયાન નિરંતર સ્વામિનારાયણ... સ્વામિનારાયણ... મહામંત્રનો અખંડ જાપ કરતા રહીએ.
- ❁ શ્રીજી મહારાજ અને સાહેબદાદાના શ્રી ચરણોમાં વંદન કરીને બીજો ધન્યભાવ એ અર્પણ કરવો છે કે, આપની કૃપાશિષથી ગત વર્ષ દરમિયાન જે વિપદાઓ આવી તે વિપદાઓ છતાં પણ આજે અમે સાજાસમા આપનાં દર્શન કરી રહ્યા છીએ, એ આપની અમારા સૌ પર અતિ ઘણી મહેર છે પ્રભુ ! આ વિપદ કાળ પછી પણ આજે સાજા સારા આપના સાંનિધ્યે બેસીને આપનાં દર્શન-શ્રવણ કરી શકીએ છીએ તેનું તાત્પર્ય જ એ છે કે, આપ ઈચ્છો છો કે, હવે પછીના શેષ જીવનમાં અમે આપનું કાર્ય કરીએ. એ કાર્ય આપની રીતે થાવ. અને એનો એકમાત્ર ધ્યેય કેવળ સાહેબજી આપની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાવ એવો રહો. એ તાત્પર્ય સાથે આજે અમે પ્રાણવાયુને ગ્રહણ કરી રહ્યા છીએ. આપની કૃપાથી સંપૂર્ણ પણે સ્વસ્થ છીએ. ◆

